

בש"פ 4585/14 - משה צקבאשווילי, רועי מלול נגד מדינת ישראל

**בבית המשפט העליון
בש"פ 4585/14**

כבוד השופט נ' סולברג

לפני:

1. משה צקבאשווילי
2. רועי מלול

המבקשים:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בעמ"י 49675-06-14 מיום 25.6.2014
שנותנה על ידי השופט צ' גורפינקל

בע"ד יוסי בוקה
בשם המבקשים:

ההחלטה

בקשת רשות לעורר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 25.6.2014 בעמ"י 49675-06-14 בעמ"י 24.5.2014 (השופט צ' גורפינקל), בגדירה התקבל ערור המשיבה על החלטת בית משפט השלום בתל אביב-יפו מיום 25.6.2014 במו"ת 13788-05-14 (השופט ש' אבינור), ונקבע כי המבקשים יshaו במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדם.

1. המבקשים הואשמו בעבירות של קשירת קשר לעשות פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תש"ל-ז-1977; גידול, יצור והכנת סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-73 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים); החזקה/שימוש בסמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) + 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים המסוכנים.

2. על-פי כתוב האישום, בחודש נובמבר 2013 קשו המבקשים קשר לשכור מבנה לצורך הקמת מעבדה לסמים מסוכנים. לשםימוש התכנית, חתום המבחן 1 ביום 21.11.2013 על חוזה שכירות עם חברת "מרתוון חיוון בע"מ", לפיו ישכור אולם בבניה המצוי ברחוב המשביר 20 פינת הל�ב 2/58 באזור התעשייה חולון, לתקופה של שנה, החל מיום

1.12.2013 עד ליום 14.12.2014 המבקש 2 שימש כערב לבקשת 1 בחוזה השכירות. בהמשך, ביום 15.12.2013 רץ המבקש 1 מכונית מסחרית מסוג פיג'ו, בין היתר לשם העברת סחורה ולצורך ניידותם של המבקשים אל המعبدת המיועדת וממנה.

3. ביום 15.12.2013 החלו המבקשים בהקמתה של מعبدת משוכלת לגידול סמ מסוכן מסוג קנבים, בתוך האולם, ובנה שתילים רבים של קנבים וכיוד רב. במהלך הקמת המعبدת שיפצו המבקשים את האולם, כך שחולק לשולשה חדרים, באמצעות מחיצות גבס. במعبدת הותקן ציוד משוכלל ומתוחכם לצרכי דישון וגינון, מערכות אוורור, תאורה, השקיה וחשמל, הכל לשם הכנת סמ מסוכן, צריכתו וגידולו. בנסיבות אלה גידלו המבקשים ייחדיו בתוך האולם 435 שתילים של סמ מסוכן מסוג קנבים, מהם 362 שתילים קטנים שנמצאו בשניים מחדרי האולם, ו-73 שתילים גדולים שנמצאו בחדר השלישי, במשקל כולל של 17.86523 ק"ג נכון.

4. بد בבד עם הגשת כתב האישום, הגיע המשيبة ביום 11.5.2014 בקשה להורות על מעצרם של המבקשים עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. בנימוקי הבקשתה נאמר כי קיימות די ראיות להוכחת אשמת המבקשים וכי "הכמויות הגדולות של שתילים שנפתחו במקום, הציוד המשוכלל וההשקעה הכספייה הניכרת בתפעול המعبدת ובಹקמתה, מלמדים כי מדובר בגידול בכמויות מסחריות לצורך הפצה ועשית רוח" (פסקה 6). צוין כי המבקשים הם בעלי עבר פלילי, וכי קמה נגדם חזקת מסוכנות סטטוטורית, שלא ניתן להפיגה בחלופת מעצר.

5. בהחלטה מיום 24.6.2014 צוין בית משפט השלום כי "נגד המשיבים הוגש כתב אישום שבו הואשמו כי קיבלו, בצוותא חדא, שתילים של סמים מסוכנים מסוג קנאביס, במשקל כולל של למעלה מ-17 ק"ג נכון" ו"פשיטה כי בעבורות כגון דא קיימת עילת מעצר מכוח הדין". עם זאת, לאור תסקרי שירות המבחן בעניינים של המבקשים, אשר המליצו על שחרורם לחופפת מעצר, ולגוכך העובדה שעברם הפלילי של המבקשים - "הجم שאינו נקי אינו מכוביד באופן מיוחד", הורה בית המשפט על שחרורם בערובה ובתנאים.

6. נגד החלטה זו הגיע המשיבה ערר לבית המשפט המחוזי. בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 25.6.2014 נאמר כי "בית משפט השלום התייחס בעיקר החלטתו להחזקת הסם במשקל של למעלה מ-17 ק"ג נכון...", אך "לא ניתן את המשקל הרاءו לנושא הפיקת המعبدת לעסק שוטף של "צורך סמים". לאור המסוכנות "הבולטת על פניה", ובהתחשב בעברו הפלילי של המבקש 2, הכול הרשעה בעבירות סמים, לא ניתן, לדברי בית המשפט המחוזי, להשיג את תכלית המעצר בדרך של שחרור לחופפה. על כן הורה בית המשפט המחוזי על מעצרם של המבקשים עד תום ההליכים.

7. מכאן בקשה הרשות לעורר. ב"כ המבקשים טען כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שהתערב בהחלטת בית משפט השלום. לדבריו, בית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספק בהחלטתו לכך ששאלת הטעונה הכרעה אינה שאלת עונשם של העוררים, אלא, האם ניתן להשיג את מטרת המעצר בחלופות מתאיומות" (פסקה 1 לבקשתה), וכן כי לא ניתן די משקל להמלצתו החזיבית של שירות המבחן ולייעזר הפלילי הלא-מכוביד של המבקשים. פיקוח ראוי, כך טוען, יקשה על ביצוע עבירות מהסוג הנדון, ומכאן שחלופת המעצר יכולה לאין את המסוכנות. ב"כ המבקשים הוסיפו טוען כי דברי בית המשפט המחוזי לפיהם הטענות שנמצאה "היא מקרית בלבד, שכן המعبدת מיועדת לגידול צמחי סמים שהכמויות בה משתמשות מעט" אינם אלא השערה חסרת סימוכין. שגיאה נוספת שיוחסה לבית המשפט המחוזי היא התייחסותו להרשעתו הקודמת של המבקש 2 בעבירות סמים, למקרה שהוא אמרה להשפיע על גורלו של המבקש 1. לטענת ב"כ המבקשים, היה על בית המשפט המחוזי לבחון את העוררים שהתייצבו לדין ואת טיבם. ב"כ המבקשים

הפנה להחלטות שונות העוסקות בעבירות מהסוג הנדון, אולם, כך נטען, למרות שהנסיבות שם חמורות יותר מהעניין דנן, שם שוחררו הנאשמים לחופת מעצר. ב"כ המבקרים הדגישו כי "זהו העורר הראשון שאותו מגנים המבקרים, שכן את העורר הראשון על החלטת בימ"ש שלום הגישה המשיבה". נוכח זאת, הבקשה מעלה "סוגיה חדשנית משפטית עקרונית, והיא: האם ראוי שערקה שנייה תבטל ותהפוך החלטת ערקה ראשונה" (פסקה 1 לבקשתה).

8. עינתי בבקשתו ובהחלטה בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי, ולא מצאתי כי ישנה עילה מוצדקת לבחירם עניינים של המבקרים לפניה ערקה שיפוטית שלישיית, שכן לא עולה מהבקשתו כל שאלה משפטית או ציבוריות החורגת מעניינים הפרטי (ראו בש"פ 11/2786 ג'ריס נ' מדינת ישראל (17.4.2011); בש"פ 11/7068 אילן בן שטרית נ' מדינת ישראל (6.7.2011); בש"פ 11/6767 אלמוג ברקנת נ' מדינת ישראל (19.9.2011)). טענותיהם של המבקרים נוגעות בעיקר לעוצמת המסוכנות ומידת האפקטיביות של חלופת מעצר, והן תחומות לנסיבותו הקונקרטיות של עניין זה.

9. למעלה מן הנדרש אצין לגופו של עניין כי קביעותו של בית המשפט המחוזי הן נכחות, ולא ראוי טעם להתערב בהן. בעניין דנן קמה עילת מעצר סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכוות אכיפה-מעצרם), התשנ"ו-1996. למעט חריגים, לא ניתן להפיג את המסוכנות הטבועה במצביע עבירות אלה באמצעות חלופת מעצר, וזאת בשל המסוכנות הרבה הקיימת לשלוום הציבור הנש��פת מהם, וכן בשל כך של חלופת מעצר, על-פי רוב, אין בכוחה למנוע הישנותן של עבירות אלו (ראו למשל: בש"פ 5094/13 מחאמיד נ' מדינת ישראל (24.7.2013); בש"פ 09/8087 מדינת ישראל נ' מידברג (20.10.2009)). לא מצאתי כי המקירה שלפני נמנה על אותם החריגים, ביחד נוכח עבירות הפלילי של המבקרים. המבקש 2 ביצע לכואורה את המעשים המתוארים לאחר שהורשע בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית, ובזמן שתלוים ועומדים נגדו מסר על-תנאי ופסילה על-תנאי. עבורי הפלילי של המבקש 1 אמנים אינם בתחום הסמים, אך העובדה שב והפר את החוק לאחר שהורשע בעבר בשתי עבירות הימורים, מעידה, על פני הדברים, על הזלזול מצדיו כלפי החוק, ולמדת כי קשה ליתן בו אמון. מסוכנותם של המבקרים ניכרת גם מכתב האישום, ממנו עולה כי הם פעלו בתחום רב, עת שכרו אולם, רכשו רכב והשקיעו רבות בהפיכת האולם למעבדת סמים, תוך שימוש לצורך משוכלל, עד שהגיעו לכמות כה משמעותית של סם.

10. ב"כ המבקרים מבקרים את עמדתו של בית משפט השלום, אך אין הצדקה להעדיפה. בית משפט השלום ציין כי על-פי כתוב האישום, המבקרים "קיילו", בצוותא חדא, שתלים של סמים מסוימים מסוג קנאביס, במשקל כולל של למעלה מ-17 ק"ג נטו. המשיבים מואשמים בקשרית קשור לבצע את הפשע הנ"ל, ואף שכירת מבנה לקניית רכב לצורכ ביצוע העבירות" (ההדגשה אינה במקור - נ' ס'), ואולם, כאמור, לאmittio של דבר, כתוב האישום מייחס למבקרים מעשים חמורים בהרבה מקבלת סמים מסוימים או החזקתם. כפי שאמר בית המשפט המחוזי, "החווארה בתיק זה אינה בהכרח החזקת הסמים, אלא ארגון המעבדה לצורך ייצור הסמים. מדובר בשכירת אולם' והקשרתו למעבדה, תוך רכישת ציוד רב ורכישת רכב לצורך העברת החומרים למקום. העבודה שנתפסה כמות מסוימת של צמחים המשמשים לייצור סם היא מקרים בלבד, שכן המעבדה מיועדת לגידול צמחי סמים שהכמויות בה משתנות מעת לעת". בנסיבות אלה, אין מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, גם לגופו של עניין.

11. אשר על כן, הבקשה נדחתה.

ניתנה היום, ו' בתמוז התשע"ד (4.7.2014).

